

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-
економічною безпекою**

МАТЕРІАЛИ

**IX Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
«ОБЛІК, АУДИТ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЗВІТНІСТЬ
У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»
8-9 травня 2025 року**

м. Дніпро

УДК 657.6.221

Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей IX Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 8-9 травня 2025 р. – Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Дніпро, 2025. – 213 с.

Збірник містить матеріали за такими тематичними напрямками: «Бухгалтерський облік як інструмент інформаційного забезпечення контролю, аналізу та управління». «Трансформація системи оподаткування підприємств в умовах воєнних викликів: сучасний стан та можливості розвитку». «Інститут аудиту в Україні в умовах воєнного часу: сучасний стан та перспективи адаптації». «Управління фінансово-економічною безпекою підприємств». «Фінансові стратегії забезпечення стійкості підприємств в умовах воєнної нестабільності». «Вплив цифрових технологій на автоматизацію обліку, аудит та електронне подання звітності».

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори. Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

Оригінал-макет підготовлений кафедрою обліку, оподаткування та фінансово-економічною безпекою на факультеті обліку і фінансів Дніпровського державного аграрно-економічного університету.

Комп'ютерне верстання: Одношевна О.О.

Зареєстровано в УкрІНТЕІ. Посвідчення № 610 від 6 листопада 2024 року.

© Автори, 2025

© Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, 2025

© Дніпровський державний аграрно-економічний університет, 2025

ОГЛЯД ЗМІСТУ ТА СТРУКТУРИ МСА 230 «АУДИТОРСЬКА ДОКУМЕНТАЦІЯ»

*Євгеній Белозьоров, аспірант,
Науковий керівник: Олена Артюх-Пасюта,
доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту, к.е.н., доцент,
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Оформлення документів під час аудиторської перевірки та наявність робочих матеріалів аудитора є однією з ключових умов для проведення аудиту.

Відповідно § 6а МСА 230 «Аудиторська документація» аудиторська документація - «записи виконаних аудиторських процедур, відповідних отриманих аудиторських доказів і висновків, яких дійшов аудитор (іноді також вживають такі терміни, як «робочі документи» або «робоча документація» [3, с. 132, 3, с. 87]. Характер і цілі аудиторської документації наведено на рис. 1.

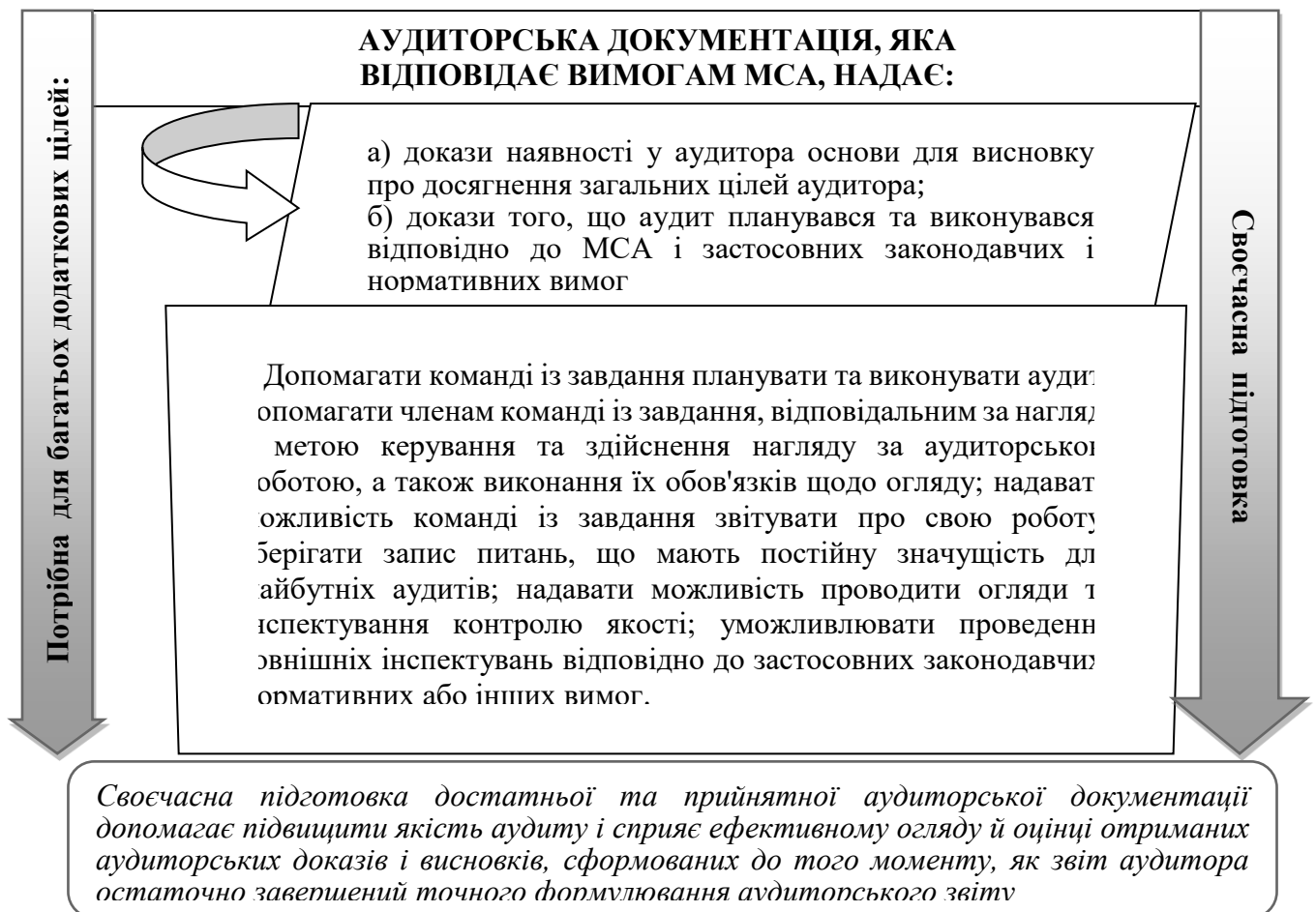

Рисунок 1 - Характер і цілі аудиторської документації

Аудиторська документація може бути записаною на папері чи електронних або інших носіях зберігання інформації. До аудиторської документації слід віднести: програми аудиту; результати аналітичних процедур; письмові коментарі щодо конкретних проблем; резюме значущих питань; листи-підтвердження та листи-запевнення; контрольні переліки; листування (включно з електронною поштою) стосовно значущих питань [2, с.

134; 3, с. 90]. Аудитор може включати витяги чи копії записів суб'єкта господарювання (наприклад, значні та специфічні контракти і угоди як складову аудиторської документації). Проте аудиторська документація не замінює бухгалтерських записів суб'єкта господарювання. Форма, зміст та обсяг аудиторської документації залежить від чинників, які наведено на рис. 2.

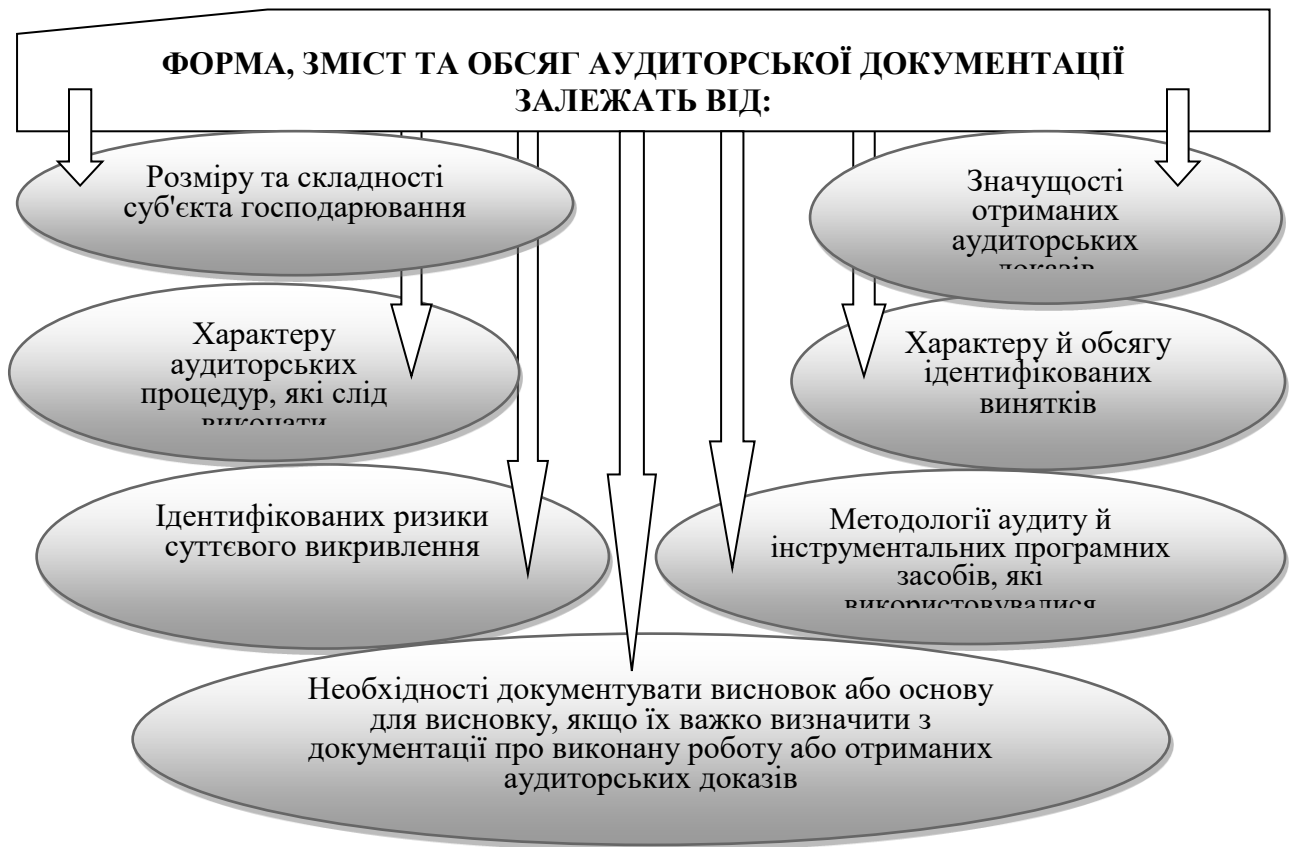

Рисунок 2 - Чинники, від яких залежить форма, зміст та обсяг аудиторської документації відповідно § А3 Матеріалів для застосування та інших пояснювальних матеріалів «Форма, зміст і обсяг аудиторської документації» МСА 230 «Аудиторська документація»

Джерело: складено авторами за [2, с. 134; 3, с. 89]

Аудиторська документація надає докази того, що аудитор дотримується вимог МСА. Проте аудитор не має ані потреби, ані можливості документувати кожне розглянуте питання чи висловлене професійне судження під час аудиту. Крім того, аудитору немає потреби окремо документувати (наприклад, за допомогою контрольного переліку) дотримання вимог стосовно питань, щодо яких відповідність вимогам доводять документи, внесені в аудиторський файл) [2, с. 134; 3, с. 90].

Порядок формування остаточного аудиторського файлу відповідно § А21-А23 Матеріалів для застосування та інших пояснювальних матеріалів «Формування остаточного аудиторського файлу» МСА 230 «Аудиторська документація» представлено на рис. 3.

По закінченні аудиторської перевірки аудиторська документація передає для до архіву аудиторської фірми.

МСКЯ 1 «Контроль якості для фірм, що виконують аудити та огляди фінансової звітності, а також інші завдання з надання впевненості і супутні

послуги» (або національні вимоги, які є не менш суворими) вимагає, щоб «фірми встановлювали політики та процедури щодо своєчасного завершення формування аудиторських файлів. Прийнятний період, у межах якого слід завершити формування остаточного аудиторського файлу, становить зазвичай не більш як 60 днів після дати звіту аудитора» [2, с. 138].

Рисунок 3 - Порядок формування остаточного аудиторського файлу відповідно до МСА 230 «Аудиторська документація»

Джерело: складено авторами за [2, с. 138-139; 3, с. 92]

У ст. 24 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» зазначена аналогічна вимога щодо термінів складання аудиторської документації МСА: «робочі документи аудитора мають бути остаточно сформовані і передані на зберігання не пізніше ніж через 60 днів з дня підписання аудиторського звіту» [1].

Завершення формування остаточного аудиторського файлу після дати звіту аудитора - це «адміністративний процес, не пов'язаний із виконанням нових аудиторських процедур або формуванням нових висновків. Проте можна вносити зміни в аудиторську документацію під час процесу формування остаточного файлу, якщо вони адміністративні за характером, наприклад: ліквідацію або видалення заміненої документації; сортування, упорядкування робочих документів та внесення перехресних посилань; затвердження

контрольних переліків питань щодо завершення, які стосуються процесу формування аудиторського файлу; документування аудиторських доказів, які аудитор отримав, обговорив та узгодив з відповідними членами команди із завдання до дати звіту аудитора» [2, с. 138-139].

МСКЯ 1 «Контроль якості для фірм, що виконують аудити та огляди фінансової звітності, а також інші завдання з надання впевненості і супутні послуги» (або національні вимоги, які є не менш суворими) вимагає, щоб «фірми встановлювали політики та процедури щодо зберігання документації із завдання. Період зберігання документації із завдання з аудиту зазвичай становить не менш як п'ять років від дати звіту аудитора або дати звіту аудитора групи, якщо вона настає пізніше» [2, с. 139].

У ст. 39 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» зазначено, що «суб'єкт аудиторської діяльності зберігає робочі документи та всі звіти протягом щонайменше семи років з дати завершення виконання завдання з аудиту фінансової звітності та/або іншого обов'язкового завдання або їх створення, якщо виконання завдання з аудиту фінансової звітності та/або іншого обов'язкового завдання не було завершено» [1].

МСА 230 «Аудиторська документація» чинний для аудитів фінансової звітності за періоди, що починаються з 15 грудня 2009 року або пізніше та розглядає конкретну відповідальність аудитора за складання аудиторської документації для аудиту фінансової звітності.

Література:

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII (редакція від 20.06.2024 р. № 3720-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>. (дата звернення: 08.04.2025).

2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2020 р. Частина 1. URL: https://www.apob.org.ua/wp-content/uploads/2024/04/Ukr_IAASB_HB_2020-Part_%D0%86.pdf. (дата звернення: 08.04.2025).

3. Мілька А. І., Плаксієнко В. Я., Артюх-Пасюта О. В., Любимов М. О. Міжнародні стандарти аудиту : підручник. Полтава : ПУЕТ, 2024. 438 с.